

[Svend Auken]

rimelige måde var overskuddet på betalingsbalancen rensat for renter og energi i 1984 på 28 mia. kr. og i 1986 på 4 mia. kr. Altså en forværring af de tal, som vi selv kan øve indflydelse på, på 24 mia. kr. 20 mia. kr.s forbedring under hr. Anker Jørgensen, 24 mia. kr.s forværring i de sidste tre år under den borgerlige regering.

Arbejdsløsheden: det er rigtigt, at vi har haft en vækst i beskæftigelsen, men det er desværre sådan, at en stor del af den vækst har været baseret på faldende produktivitet i industrien; fremstillings erhvervene har i hvert år under den nuværende regering haft et fald i deres produktivitet på 1,2 pct. om året, skal man tro industriministerens redegørelse. Og den er baseret på et kraftigt stigende privatforbrug, der selvfølgelig også har belastet betalingsbalancen.

Nu er eventyret imidlertid forbi, og alle tror, arbejdsløsheden vil vokse ganske kraftigt i år og til næste år. Skønnene varierer, pessimisterne forudser, at vi kan komme helt op på en arbejdsløshed på omkring 300.000 ved udgangen af 1988, og det danske samfund har overhovedet ikke forberedt sig på den situation.

Det samme kan man se med hensyn til inflationen: priserne er nu klart på vej op; vi havde alene i marts måned et af de alvorligste prishop i vores historie. Man kan se det på konkurrenceevnen, som er alvorligt svækket, man kan se det på, at Danmark har mistet markedsandele osv.

Som jeg sagde det før, tror vi i Socialdemokratiet ikke, at der findes nogen mirakelkur. Vi tror ikke på, at det er muligt med ét slag gennem en strategisk, stor devaluering at klare vanskelighederne. Den har så mange negative virkninger ved sig, at det ikke er nogen brugbar vej.

Vi tror heller ikke på, at en stor finanspolitisk stramning som den, forstod jeg, fru Grethe Fenger Møller har lagt op til her i morges, ville være en farbar vej. Den vil bare føre til yderligere arbejdsløshed.

Det, vi tror der er behov for, er det lange seje træk, hvor man satser på at gennemføre en modernisering af dansk erhvervsliv, gennemføre investeringer, vi virkelig har brug for, som øger produktiviteten, som øger konkurrenceevnen, og som løser samfundsproblemer i vort eget samfund.

Hr. Bjørn Westh vil senere på Socialdemokratiets vegne ud fra vort erhvervspolitiske program i detaljer redegøre for, hvordan vi ser dette kan gøres, og hvordan det kan give sig udslag i en stigende eksport.

Vi mener også, det er vigtigt gennem reformer – og vi har stillet forslag om sådanne reformer – at stimulere opsparingen i samfundet. Vi mener, det er nødvendigt at lave en samlet plan for investeringerne, hvor man tager særlige hensyn til at gavne betalingsbalancen, valutaudviklingen og konkurrenceevnen i det danske samfund.

Vi har mange ønsker. Vi er nødt til at have en høj profil på de offentlige investeringer, men vi er nødt til at styre den efter de kriterier, jeg har nævnt her.

Vi er også nødt til at satse på uddannelse og beskæftigelse. Danmark har intet værn mod den stærkt stigende arbejdsløshed, vi vil komme ud for i de kommende to år. Vi har forsømt at klare tingene på både uddannelses- og beskæftigelsespolitikens område.

Men værst er det naturligvis, at det, der på samme tid kan yde et bidrag til stimulering af beskæftigelsen og til opbremsning af gælden, nemlig eksportudviklingen, har udviklet sig så ringe. Og derfor er det naturligvis meget vigtigt, at netop erhvervs politikken, eksportpolitikken, får en højere prioritet i fremtiden.

For os er der tre elementer, som er helt afgørende i den forbindelse. For det første en styrkelse af danske virksomheders konkurrenceevne. Det kræver efter vor opfattelse en forhandlet indkomstpølitik. Men det kræver også en aktiv erhvervspølitik på produktudvikling, produktivitetsudvikling og investeringspølitik.

For det andet er det for os vigtigt, at der bliver et øget samvirke og samarbejde mellem den offentlige sektor og erhvervs virksomhederne. Det kan ske på mange måder med udviklingskontrakter, systemeksport osv. Der er masser af gode ideer, som kan fremmes, og som vil styrke eksporten.

Endelig er det vigtigt, at samfundet selv på sine egne områder gør en indsats, først og fremmest når det drejer sig om eksport, når det drejer sig om forskning og uddannelse for at styrke underlaget for dansk afsætning i udlandet.

Jeg skal på den baggrund på vegne af Socialistisk Folkeparti og Socialdemokratiet